

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การเขียนย่อความ คือ การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือฟัง (ดู) โดยตัดเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นหลักออกไป แล้วเขียนด้วยสำนวนภาษาของตนเองตามรูปแบบต่าง ๆ

องค์ประกอบของการเขียนย่อความ

๑. ส่วนนำ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของเนื้อหาที่จะย่อความ มักจะมีรายการ ดังนี้ ประเภทเนื้อหา, ชื่อเรื่อง, ผู้แต่ง/ผู้ถ่ายทอด และข้อมูลอ้างอิงอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น แหล่งที่มา วันเดือนปี

ส่วนนำจะทำให้ทราบว่า เรื่องที่ย่อนั้นมีที่มาจากที่ใด สามารถย้อนไปสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีที่สนใจอยากทราบเนื้อหาโดยละเอียด

๒. ส่วนที่ย่อความ เป็นเนื้อหาโดยสรุปที่ผู้ย่อความเรียบเรียงขึ้นด้วยภาษาของตนเอง

วิธีการเขียนย่อความ

๑. อ่านเนื้อหาที่จะย่อความให้จบแล้วประเมินคร่าว ๆ ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นส่วนประกอบหรือส่วนเสริม (พลความ)

๒. หาข้อมูลว่าเนื้อหาที่จะเขียนย่อความเป็นเนื้อหาประเภทใด มีที่มาจากแหล่งใด

๓. เขียนส่วนนำของย่อความ โดยนำข้อมูลจากข้อ ๒ มาเขียน

๔. หากข้อมูลที่จะย่อความมีหลายย่อหน้า อาจใช้วิธีสรุปเนื้อหาแต่ละย่อหน้าไว้ก่อน แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ

๕. หากเป็นคำประพันธ์จะต้องถอดคำประพันธ์ก่อนแล้วจึงย่อความ

๖. ไม่ควรเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม นอกเหนือจากใจความสำคัญที่ปรากฏ

๗. เปลี่ยนคำสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในเนื้อเรื่องให้เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓ คล้ายกับการเล่าเรื่องคนอื่นที่เราได้ยินมา

๘. หากมีคำราชาศัพท์ ให้คงคำราชาศัพท์ไว้ ไม่ใช่คำสามัญ

๙. ไม่ย่อความด้วยการใช้อักษรย่อ **ยกเว้น** พ.ศ. และ ค.ศ.

๑๐. ไม่ยกข้อความในเครื่องหมายอัฒภาค (“.....”) มาเขียนย่อความ แต่ให้สรุปเนื้อหา ก่อนแล้วจึงนำมาเขียน

๑๑. เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้ตรวจทานข้อมูลอีกครั้งว่ามีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่ ควรเพิ่มหรือตัดส่วนใดออกบ้าง

รูปแบบการเขียนส่วนนำของข้อความ

๑. เนื้อหาจากหนังสือ/บทความ มีรูปแบบดังนี้

ย่อความเรื่อง.....(ชื่อเรื่อง)..... ของ.....(ผู้แต่ง).....

จาก.....(ชื่อหนังสือ)..... หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ลักษณะคำไทย** ของ **พระยาอุปกิตศิลปสาร** จาก **หนังสือหลักภาษาไทย** หน้า **๕๙-๑๑๑** ความว่า

๒. เนื้อหาเป็นคำประพันธ์ มีรูปแบบดังนี้

ย่อคำประพันธ์/ย่อ.....(ประเภทคำประพันธ์)..... เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง+ชื่อตอน).....

ของ.....(ผู้แต่ง).....จาก.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อ **คำประพันธ์** เรื่อง **พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร** ของ **พระสุนทรโวหาร (ภู่)** จาก **พระอภัยมณี** หน้า **๑๒๐-๑๕๐** ความว่า

๓. เนื้อหาเป็นข่าว มีรูปแบบดังนี้

ย่อข่าวเรื่อง.....(หัวข้อข่าว)..... จาก.....(แหล่งนำเสนอข่าว).....

วันที่.....(วันเดือนปี)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อข่าวเรื่อง **โคราชสั่งปิดโรงเรียนกุนเชียง** จาก **ไทยรัฐออนไลน์** วันที่ **๑๕ พ.ค. ๖๔** ความว่า

๔. เนื้อหาจากอินเทอร์เน็ต มีรูปแบบดังนี้

ย่อความ/ย่อ (ประเภทของงานเขียน) เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง)..... ของ

.....(ผู้เขียน/ถ้าไม่ปรากฏผู้เขียนก็ไม่ต้องระบุ)..... จาก.....(ชื่อเว็บไซต์)..... เข้าถึงวันที่

.....(วันเดือนปีที่สืบค้น)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ประเพณีกวนข้าวทิพย์** จาก **www.praprayneethai.com** เข้าถึงวันที่ **๑๖ พ.ค. ๖๔** ความว่า

วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์. (๒๕๖๔). Lecture **สรุปเข้มภาษาไทย ประถม.**

กรุงเทพฯ: **คาร์เปเดียมเมอร์**